

ادگار

علوم و فنون ادبی ۱
دعیم انسانی (دوره دوم متوسطه)

پدیدآورندگان:

مهناز پرتوی نژاد - مهناز شریبی

کبری طاهری - اعظم گودرزی

ناظرین علمی:

کاظم کاظمی

محسن اصغری تاری

سرشناسه: پرتوی نژاد، مهناز

عنوان: نام پدید آورنده: اکوکار علوم و فنون ادبی ۱ - دهم انسانی (دوره دوم متوسطه)

پدیدآورندگان: مهناز پرتوی نژاد، مهناز شریفی، کبری طاهری، اعظم گودرزی

مشخصات نشر: تهران، کاگو

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۴۰-۹۸۸-۳

یادداشت: این مدرک در آدرس <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.

شناسه افزوده: اصغری تاری، محسن

شناسه افزوده: کاظمی، کاظم

شماره کتابشناسی ملی: ۴۴۳۱۲۳۰

ناشر: کاگو / مدیر مسئول: دکتر محمدرضا سالکی

گروه: اصول کتاب

عنوان: اکوکار علوم و فنون ادبی ۱ - دهم انسانی (دوره دوم متوسطه)

پدیدآورندگان: مهناز پرتوی نژاد - مهناز شریفی - کبری طاهری - اعظم گودرزی

ناظران علمی: کاظم کاظمی - محسن اصغری تاری

طراحی و گرافیک: آتیه - مرس کاگو

نوبت چاپ: اول ۳۹۵

ویرایش: اول

شمارگان: ۱۵۰۰

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۴۰-۹۸۸-۳

ساختمان موفق: تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۲ فروردین، کوچه نوروز، پلاک ۳۸

تلفن: ۷ - ۶۶۴۸۷۴۴۵ کدپستی: ۱۳۱۱۱۷۱۰۶۹۶۹

ساختمان خلاق: تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، کوچه نوروز، پلاک ۲۸

تلفن: ۸ - ۶۶۴۸۳۴۲۷ کدپستی: ۱۳۱۱۱۷۱۰۶۹۳۱۷۱

ساختمان هوشمند: تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، کوچه لبافی نژاد، کوچه الوندی، پلاک ۱۲

تلفن: ۴ - ۶۶۴۸۴۱۰۳ کدپستی: ۱۳۱۴۸۳۳۶۶۳

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای انتشارات کاگو محفوظ است.

هیچ شخص حقیقی و حقوقی، حق چاپ و تکثیر این اثر را به هر شکل و صورت اعم از

فتوکیبی چاپ کتاب و حتی برداشت از دست نویس را ندارد. متخلفین به موجب بند ۵

ماده قانون حمایت از ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

پایگاه اینترنتی: www.kgoo.ir

پست الکترونیکی: info@kgoo.ir

روابط عمومی: داخلی (۱۰۱) ۷ - ۶۶۴۸۷۴۴۵

مشاوره (PLUS): ۶۶۴۱۴۳۴۲ - ۹۰۹۹۰۷۱۲۳۵

صدای مشتری: ۶۶۴۷۹۴۴۱ پیامک: ۵۰۰۰۵۱۵۸۳

قیمت: ۷۰۰۰ تومان

با آرامش و اطمینان موفق شو!

دوست خوبم؛ سلام

می‌خواهی بدانی مردم موفق دنیا، چگونه به موفقیت رسیده‌اند؟!

آیا آنها باهوش بوده‌اند؟! خوش شانس بوده‌اند؟ دوستان خوبی داشته‌اند؟

جواب، منفی است. هیچ‌کدام.

«بردن» و «موفقیت»، دو ماجرای کاملاً متفاوت است.

جمع کردن 'رایبای‌های مالی، کسب موقعیت‌های پر قدرت و معتبر، حتی دستاوردهای ارزشمند می‌تواند

«بردن» را معنا کند؛ اما گاهی نمی‌تواند موفقیت به حساب بیاید.

کلید «موفقیت» در آرامش ذهنی است و آرامش ذهنی تنها از طریق رضایت شخصی از تلاش انجام شده

به دست می‌آید. پس، با تلاش کنی و نتیجه آن را موفقیت خود بدانی. این چیزی نیست که دیگران

بتوانند قضاوتش کنند.

سؤال بعدی؛ آیا موفقیت فرمول دارد؟

جواب باز هم منفی است. اما ناامید نسو. عواملی هستند که می‌توان برای آن پیشنهاد داد. این عوامل

نتیجه بهترین عملکرد اشخاص موفق است:

۸ رمز موفقیت = «شور و اشتیاق + کار سخت + دل به کار داشتن + تمرکز + هل دادن به خود + خدمت به

دیگران + ایده‌ی خوب + سماجت» است.

با هم نتیجه بگیریم:

موفقیت یعنی «آرامش و رضایت از خود و تلاشی که برای به دست آوردن هدف داشته‌ای».

حالا چگونه بفهمیم در مسیر موفقیت هستیم؟

وقتی که از طی کردن مسیر موفقیت بیشتر از نتیجه آن لذت ببری، یعنی در مسیر موفقیت هستی.

پس معیار موفقیت، لذت بردن از جان و دل است. خیلی سریع خودت را در مسیر موفقیت بینداز، اما

عمیق فکر کن.

در مراحل بعدی، کاگو، شما را با این شیوه موفقیت بیشتر آشنا می‌کند.

برگرفته از سخنرانی‌های TED

دکتر محمدرضا سالکی

مقدمه مؤلفان:

حکیم سخن در زبان آفرین

به نام خداوند جان آفرین

ای خدای رحمان، تو را بسیار شاکریم که ما را از بهترین نعمت خود یعنی نگاشتن در مسیر آموزش بهره‌مند نمودی.

پایهٔ موسسهٔ دوم با تدوین و تألیف کتاب‌های جدید همراه است. کتاب علوم و فنون ادبی دهم در رشته علوم انسانی راهت فراوان برخوردار می‌باشد. کتاب علوم و فنون پایهٔ دهم به طور کلی براساس سه قلمرو زبانی، ادبی و فکری تألیف و تدوین شده است که این سه قلمرو پیش از پیش مورد عنایت و توجه مؤلفین قرار گرفته است.

نکته مهم این که دبیران ارجمند لازم است با سه رویکرد داری و عنایتی گسترده به دانش‌آموزان، با رویکرد آموزش مهارتی و دور ریختن سطح دانشی یادگیری، با نگاه گسترده و بکوشند تا مهارت‌های دانش‌آموزان در سه حوزه «زبانی»، «ادبی» و «فکری» را تقویت و پرورش نمایند. زانتقال دانش گذر نمایند و اصالت آموزش آنان در این درس براساس کالبد شکافی و یا واکاوی متن با یاری عنایت و راهنمایی باشد.

کتاب اکوکار علوم و فنون ادبی با سؤال‌های متنوع و وجود آزمون‌ها، فصل‌ها، در راستای هدف‌های بالا شما دبیران و مدرسان عزیز را یاری می‌نماید.

در پایان لازم است مراتب سپاس و قدردانی خود را از مدیرعامل محترم و فرهیختهٔ این مجموعه، جناب آقای دکتر محمدرضا سالکی و مدیریت محترم تألیف، جناب آقای محمدعلی زیرک و دیگر همکاران و عزیزانی که در به ثمر رسیدن این کتاب ما را یاری نمودند داشته باشیم.

راهنمای استفاده از کتاب:

ادبیات فارسی آیینۀ تمام نمای فرهنگ و تمدن ایرانیان در طول سده‌های پیشین است که از نهاد مردم برخاسته و در اشکال گوناگون «شعر، نثر، داستان و...» تجلی یافته است. با مطالعه ادبیات، می‌توان فراتر از زمان خود، با اندیشه‌های والای بزرگانی چون فردوسی، عطار، سعدی، مولوی، حافظ و... آشنا شد و در زندگی آن را به کار بست.

معرفی کتاب

کتابی که پیش روی شما عزیزان است، ضمن در نظر گرفتن اهداف کلی ادبیات، در راستای همسوسازی فعالیت‌ها و تمرین‌های کتاب درسی، جهت آموزش بهتر، در چهار فصل ذیل تدوین شده است:

۱- فصل یکم، شامل کلیاتی درباره مبانی علوم و فنون ادبی، بررسی و طبقه‌بندی آثار و کالبدشکافی شعر و نثر است.

۲- فصل دوم، به بحث تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی تا دورۀ دوم شعر فارسی (سبک عراقی) می‌پردازد.

۳- فصل سوم، شامل مطالعۀ درباره موسیقی شعر (قافیه، ردیف و وزن شعر فارسی) است.

۴- فصل چهارم، به زیبایی‌شناسی (بدیع لفظی) می‌پردازد که در آن آرایه‌های «واج‌آرایی، واژه‌آرایی، سجع، موزانه، ترصیع و جناس» بررسی می‌شود.

اهداف کلی کتاب

۱- عمق بخشیدن به آموخته‌های دانش‌موزان

۲- ایجاد فرصت تازه برای تمرین و غنی‌ساز آموخته‌ها

۳- استمرار بخشیدن به فرایند یادگیری

۴- ایجاد تنوع و جذابیت در آموزش مطالب با آوردن انواع تمرین و سؤال

۵- فراهم نمودن فرصت مناسب برای ارزشیابی مرحله‌ای (فصل به فصل، درس به درس) و پایانی (نیمسال اول و دوم)

شیوۀ مطالعه و استفاده از کتاب

همان‌طوری که همکاران فرهیخته و دانش‌آموزان عزیز استحضار دارند، کتاب درسی در هفده درس و چهار فصل، تدوین شده است و باتوجه به چارچوب کتاب، مؤلفان، ضمن طرح سؤال‌های گوناگون برای هر درس، در پایان هر فصل نیز یک آزمونک و در پایان هر نیمسال، یک آزمون بیست‌سومانه، مطابق با بارم بندی آموزش و پرورش، طراحی نموده‌اند. بنابراین از همکاران و دانش‌آموزان انتظار می‌رود بعد از تدریس و مطالعه دقیق مطالب کتاب درسی، جهت مرور آموخته‌ها، به تمامی سؤال‌های هر درس و هر فصل پاسخ دهند، زیرا هر تپ از سؤال‌های مطرح شده با هدف آموزشی خاصی تألیف شده است که موجب تثبیت دانش و مهارت‌های آموزشی می‌گردد. البته پیشنهاد می‌شود که حل تمرین‌ها و پاسخ‌گویی به سؤال‌ها در منزل - به عنوان فعالیت دانش‌آموزان - و تحلیل و رفع اشکال آنها در کلاس و با کمک دبیران بزرگوار انجام گیرد.

از خداجوییم توفیق ادب

فهرست

ستایش: ای بی نشان ----- ۱ درس ۱۲: قافیه ----- ۴۰

فصل ۱: کلیات ----- درس ۱۳: وزن شعر فارسی ----- ۴۵

درس ۱: مبانی علوم و فنون ادبی ----- ۴ آزمونک ----- ۵۱

درس ۲: بررسی و طبقه بندی آثار ----- ۶ فصل ۴: زیبایی شناسی (بدیع لفظی)

درس ۳: قالب سکاکی، ۱ (شعر) ----- ۹ درس ۱۴: واج آرایی، واژه آرایی ----- ۵۳

درس ۴: کالبدشکافی، ۲ (نثر) ----- ۱۲ درس ۱۵: سجع و انواع آن ----- ۵۶

آزمونک ----- ۱۶ درس ۱۶: موازنه و ترصیع ----- ۵۸

فصل ۲: تاریخ ادبیات و سبک شناسی ----- درس ۱۷: جناس و انواع آن ----- ۶۰

درس ۵: زبان و ادبیات پیش از اسلام ----- ۸ نیایش: به امید تو ----- ۶۳

درس ۶: شکل گیری و گسترش ----- ۲۱ آزمونک ----- ۶۷

درس ۷: سبک و سبک شناسی ----- ۲۳ آزمون یک ماه ----- ۶۹

درس ۸: زبان و ادبیات فارسی ... ----- ۲۵ آزمون خردادماه ----- ۷۳

درس ۹: سبک و سبک شناسی دوره ----- ۲۹

آزمونک ----- ۳۲

فصل ۳: موسیقی شعر

درس ۱۰: سازه ها و عوامل تأثیرگذار ----- ۳۴

درس ۱۱: هماهنگی پاره های کلام ----- ۳۶